

ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಇಂಥ ತೋರಿಕೆಯ ಆಚರಣೆ, ಕೃತಕತೆಯಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಾಳಜಿ, ಮಾನವೀಯ ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನಷ್ಟೇ.

ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ, ಆಧುನಿಕ ಜೀವನಶೈಲಿ, ಭೋಗಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಇವು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿರುವ ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಲಾಲಸೆಯೇ, ವೃದ್ಧರ ಅವಗಣನೆಗೆ ಮೂಲಕಾರಣ. ಇಂದಿನ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಹೆಂಡತಿಯರಿಬ್ಬರೂ ದುಡಿಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅವರ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ನಡೆನುಡಿಗೆ ಹಿರಿಯರು ಅಡ್ಡಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ 'ನ ಸಾ ಸಭಾ ಯತ್ರ ನ ಸಂತಿ ವೃದ್ಧಾಃ' - ವೃದ್ಧರು ಇರದ ಸಭೆಯು ಸಭೆಯೇ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಚಾಣಕ್ಯನ ಮಾತನ್ನು ಮನೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲದ ಮನೆ, ಮನೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ:

ಮನೆಯ ಮತವೆಂದು ತಿಳಿ, ಬಂಧು ಬಳಗವೆ ಗುರುವು | ಅನವರತ ಪರಿಚರ್ಯೆಯವರೊರೆವ ಪಾಠ |

ನಿನಗುಳಿದ ಜಗವ ಮುಟ್ಟಿಪ ಸೇತು ಸಂಸಾರ | ಮನಕೆ ಪುಟಸಂಸ್ಕಾರ - ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ||

ಮನೆಯೆಂಬ ಮಠದಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಜೀವನಪಾಠ ಕಲಿಸುವವರು ಮತ್ತು ಪುಟವಿಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕಾರ ನೀಡುವವರು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿ, ಏನನ್ನಾದರೂ ಸರಿ, ಕಲಿಯುವ ಉತ್ಸಾಹ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ತುಂಬಲು, ಜೀವನದ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ಎದುರಿಸುವ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯ ಮೂಡಿಸಲು ಮನೆಗೊಬ್ಬ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ, ಪಠ್ಯವಿಷಯಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಳ ಜೀವನ, ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಭವ್ಯಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರಿದೀಪಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಹಿರಿಯರನ್ನು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಫ್ಲೇ-ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಬದಲು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದಾಗಿ ಕಲೆತು ಇರಲು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಪರಸ್ಪರಕ್ಕೆ ಸುಖ-ಸಂತೋಷ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಿರಿಯರ ಆಟಪಾಠ, ಸಾಮೀಪ್ಯ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಮುದ ನೀಡಿದರೆ, ಹಿರಿಯರ ಮಡಿಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಸೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮೈಮನಸ್ಸುಗಳೆರಡೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವಂತೆ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅತ್ತ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು.

ಹೌದು. ನಮ್ಮ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಮಮತೆಗಳಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ನಾವೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ, ಅಂತಃಕರಣಗಳಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೇ! ಅದಕ್ಕೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕದಲ್ಲಿ, 'ಉಣದಿಪಾರ್ಥ ಧನಮಿದೋಡೇನು, ಸುತನಿದೇಂ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಾಗದಾ' ಎಂದಿರುವುದು. ಅನುಭವಿಸಲಾಗದ ಸಂಪತ್ತು, ಮುಪ್ಪಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗದ ಮಗ ಇದ್ದರೇನು ಫಲ? ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಕ್ಕಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ತನುಮನಧನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮೆದು ಬಸವಳಿದ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಅವರ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೋವಾಗದಂತೆ ಸಾಕಿ ಸಲಹುವುದು ಕಿರಿಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲವೇ?

ಪುಟ್ಟ ಬಾಳಿದು ಆ ದೇವ ಒಲುಮೆಯಲಿ ಇತ್ತ ಇಡುಗಂಟು. ಒಂದು ಹಿಡಿ ಸುಖ ತೆಗೆದಾಗ ಎರಡು ಹಿಡಿ ನಗು ತುಂಬಿಸು. ಅಕ್ಕಿಯದ ಅನುಗ್ರಹದಿ ಅನವರತ ಸುಖಿಸು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮಂತ್ರವಾಗಬೇಕು. ಹಿರಿಯರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆ ಮಾಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸ ಗೌರವಗಳಿಂದ ಸಲಹುವ ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಮೊನಚುಮಾತುಗಳಿಂದ ಇರಿಯಬಾರದು; ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರೆಂದು ಜರಿಯಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು. ಅವರ ಅನುಭವದ ಕಾಲಾವಧಿಯಷ್ಟೂ ವಯಸ್ಸಾಗದ ನಾವು, ಅವರ ಮಾಗಿದ ಅನುಭವ, ಪಕ್ಷವಾದ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ತಲೆಬಾಗಲೇಬೇಕು. ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ: **ದೇವತಾತಿಥಿಭೃತ್ಯಾನಾಂ ಪಿತೃಣಾಮಾತ್ಮನಶ್ಚ ಯಃ | ನ ನಿರ್ವಹತಿ ಪಂಚಾನಾಮುಚ್ಚ ಸನ್ಯ ಸ ಬೇವತಿ ||** ದೇವತೆಗಳು, ಅತಿಥಿಗಳು, ಸೇವಕರು, ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ತನ್ನನ್ನು ಕೂಡ ಮೋಷಣೆ ಮಾಡದ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿಯೂ ಸತ್ತಂತೆ ಎಂದು ಅದರ ಅರ್ಥ. ಮನುವಿನ ಪ್ರಕಾರ ಗೃಹಸ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪಂಚಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಪೋಷಣೆಯೂ ಒಂದು.

ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಇಂದು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬರು, ನಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವ ನಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಯರಲ್ಲೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಂದು 'ನಾವು' ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಕೂಡ ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಂಥ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ! ನಾಳೆ ನಾವೂ ಅವರಂತೆಯೇ ಮುದುಕರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆಗ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸಿದರೆ ಏನು ಗತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಗಳಿಗೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟಲ್ಲದೇ ಗಾದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ - **'ಹೆಗಲು ಕೊಡುವವ ಸ್ನೇಹಿತ, ಹೊರುವವನು ಅಪ್ಪ, ಹೊಣೆ ಜಾರಿಸುವವ ಮಗ'** ಎಂದು. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಸುಳ್ಳಾಗಿಸಬಹುದು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಕ್ಕಾಗಿ ಪಡೆದ ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳ ಒಂದಂಶವನ್ನು, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆತಾಯಿಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದುಕೊಂಡು ಧಾರೆ ಎರೆದರೂ ಸಾಕು, ಅವರಷ್ಟೋ ಹಿಗ್ಗಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಾಳ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡುಕಾಸಲ್ಲ. ಹಿಡಿಯಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ವಯೋಗುಣಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾದ ಮರೆವಿನಿಂದ ವೃದ್ಧರು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು, ಎಡವಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ಸಂವಿಧಾನದ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ೧೨೫ನೇ ವಿಧಿ, ಸಾವಿರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ವೃದ್ಧರಾದ ತಂದೆತಾಯಿ, ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಅಸಹಾಯಕ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಗಂಡಸರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವೃದ್ಧ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಪಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆ ಮಕ್ಕಳ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಹಿರಿಯರನ್ನು ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಏರುಪೇರುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಗತ್ಯ ಔಷಧ-ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿದಿನ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಾದರೂ ಸರಿ, ಅವರ ಜೊತೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತು, ಕಷ್ಟಸುಖ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಸಾಂತ್ವನ, ಅವರಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮೈಮನಗಳು ಹಗುರಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳು ತೋರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಳಜಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಆ ಮುದಿ ಜೀವಗಳು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು, ತುತ್ತು ಅನ್ನ ಹಾಕಿ, ಔಷಧಗಳನ್ನು ತಂದಿತ್ತು, ಉಳಿದಂತೆ ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದರೆ ಆ ಹಿರಿಯ ಜೀವಗಳು ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಂದು ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರೀತಿ ಗೌಣವಾಗಿ, ಭೋಗ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ.

ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಜೀವಗಳು ಇಂದು ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿವೆ. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾವಲಂವನೆ ಒಂದೇ ಸಾಲದು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅನುಬಂಧ; ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಭದ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನ; ಕರೆದರೆ ಓಗೊಡುವ ಮಕ್ಕಳು; ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆದರಿಸಿ, ಲಾಲಿಸಿ, ಪಾಲಿಸಿ, ಪೋಷಿಸುವ ಬಂಧುಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪ್ರೀತಿ, ಮಮತೆಗಳ ಶಾಶ್ವತ ಅನುಬಂಧವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ಇಂದು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯದ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಪಾಠವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಈಗ ಬಂದೊದಗಿರುವುದು.

"ಗುರು-ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸು" ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾರ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಕುಟುಂಬದ 'ಆಸ್ತಿ'ಯಾಗಿದ್ದ ಹಿರಿಯರು ಇಂದು 'ಹೊಣೆ'ಯಾಗಿ ಅಥವಾ 'ಹೊರೆ'ಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಅಶನ-ವಸನ-ವಸತಿಯಷ್ಟೇ ಅವರ ಅಗತ್ಯವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಕಾಳಜಿ, ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಪ್ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾನವೀಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸದ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಜೀವಿತಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಕೃತಘ್ನರಾಗಬೇಕೆ?